

TORSTENSON LAKOMAJA.

Rákóczit, a fejedelmet,
 Vendégeli Torstenson, a hős vezér;
 Dús asztalnál pohár mellett
 Vig beszéd foly, tágul a szív, pezsg a vér.
 Osztrák földön svéd a gazda,
 Császár népét úgy szalasztja,
 Az a boldog, ép bőrrel ki Bécsbe ér.

Nagy vadaskert közepében
 Osztrák főúr kastélyában áll a tor,
 Vadat erdő adja bőven
 S csapon dől a pincében a drága bor,
 Somlai bor, ruszti asszú.
 Az osztrák kéz nagyon hosszú,
 S magyar birtok bitang jószág. Ott rabol.

Mindjárt látják azt a svédek,
 Magyarok közt Kemény János mily jeles,
 Véle folytat hát beszédet
 Segerskjöld, a legvitézebb ezredes.
 Egymást ketten jól megértik,
 Férfi hallja itt a férfit,
 Mind a kettő ifju, bátor és eszes.

Szó szavat vált, de a svédben
 Dolgozik már a kevelység és a bor:
 »Hösiségtek szinte kétlem,
 Mennyi jó úr, kit megfestett már a kor.
 Nézd mi köztünk nincsen ősz fej,
 Hősi harcban ifjan vész el,
 Kinek szíve lángos tüztől égve forr.«

De Kemény tán meg se hallja,
 Mert beszéde másfelé csap hirtelen:
 »Sokat tartok bár a kardra,
 Én a könyvet tán még jobban kedvelem.
 Pompás könyvtárt láttam itten,
 Másodszor is megtekintem;
 Bajtárs uram, hogyha tetszik, jer velem.«

All a sok könyv faragványos,
 Ritka művü címeres, nagy polcokon.
 Levesz egyet Kemény János,
 S hogy kinyitja, üti magát homlokon:
 »Ejnye, majd el is feledtem . . .
 No de most már, én helyettem,
 Szóljon e könyv, én zavarni nem fogom.«

Segerskjöld a könyvbe pillant,
 Ott lefestve képben egy magyar vitéz,
 Jobb szemébe szúrva roppant
 Nagy hegyes nyárs, hosszú török kelevész;

Tarkóján fél rőfre áll ki.
Szörnyü szúrás, látja bárki,
Ily döfésbe a halandó belevész.

»Olvasd bajtárs!« Az meg olvas:
»Baksa Márkus, híres magyar kapitány.
Igy veré át gyilkoló vas,
Szemén ment be, s hátul jött ki azután;
De a döfést kiheverte,
S a törököt verten verte,
Azután is, még sokáig, száz csatán.«

»Mért van köztünk öreg ember?
Bajtárs uram, itt van rá a felelet,
Én hallgattam türelemmel,
Német írja, s az nekünk nem hízeleg.
Ha mi olyan könnyen halnánk,
Kihalt volna rég a fajtánk,
Annyi vérünk öntözé már a röget.«

Vargha Gyula.

DALAIMBAN . . .

Dalaimban a sok sohaj
Úgy száll, úgy repdes, mint a raj;
De meg fogjátok látni végül:
Meg tudok halni
Egyetlen egy panasz-szó nélkül.

Vargha Gyula.

A VÉGTELEN FELE.

Látomás-e, vagy csak álom?
Más vidék ez, nem a régi.
Tavaszi szél leng a tájon,
Zöld gyepen virág fakad,
Szívem elkezd újra égni,
Újra ifju vágy ragad.

Ott a tó, zöld partba szegve,
Fák a parton, lombozatjuk
Tükrözött képét rezegve
Ingatja a hablepel,
S kék vizen a hószín hattyúk
Nesztelen suhannak el.

Húznak, úsznak karcsu nyakkal,
S mintha én is velök úsznám,
Öreg hattyú, ifiakkal . . .
Mely mögöttünk elmarad,
A vizen vont széles utcán
Táncolnak a sugarak.

S ez a sík víz tán nem is tó,
Napnyugatra nincs határa,
Tükre távol mint viritó
Tündér rózsás-kert virul.
Ibolyaszín tengerárra
Tűznap fényesője hull.

Körben úszó ifju hattyúk
Tőlük lassan elevezve
Látják a nagy öreg hattyút,
Amint egyre távolog,
Hol a végtelenbe veszve
Égnek a bibor habok;

Vén fejét feltartva büszkén,
Felborzolva szárnya tolla,
Lángoló hab fényes üszkén
Ringatózva énekel,
S mint a távozó vitorla,
Lassan úgy enyészik el.

Vargha Gyula.